

הלכות תשעה באב סימן תקנא

ונדחה לאחור השבת, מתר בשתי השבתות, בין שקדם המענית בין שאחריו. ש'וש מי שאומר (לח) שנהגו לאסור כל שבוע שלפניו (לט) חוץ מיום חמישי יום ששי: הגה הנהגין להקמיר (כ) מתחלת ראש-החדש לענן כבוס, אכל תספנת נהגים (יט) [ני] להקמיר (מא) מי"ז במנו (מנאגים): ה' יאסור לעבריות (מב) לכבס בגדי (ט) העובדי-פוכבים (מג) בשבוע זה: ו (מד) *פלים חדשים, בין לבנים בין צבועים, בין של צמר בין של פשתן, אסור ללבש בשבת זה (מא) מראש-החדש ואילך): ז ביש אומרים (מו) שאסור לתקן בגדים חדשים (מז) ומנעלים חדשים בשבת זה, י'וש להקמיר בזה (מח) מראש-החדש: הגה [*] והוא הדין דאסור (מט) לקנותו, וכן אמן ישראל (נ) אסור לעשותו לאחרים, בין

ש טור בשם רמ"א
הקמיר ת תרומת
הדשן ויהי יתק
מתוהשלימי א טור
שם הרמב"ם ב שם
כס רבנו שמואל ב
בבבבבבבבבבבבבבב
בבבבבבבבבבבבבב
בבבבבבבבבבבבבב
ג טור לדפוס

שערי תשובה

אף אם חל ט"ו באב בימי ר' אסורם בקשר וין, ועין בדי-אפרים מ"ש בזה על המניא והבאתי שם דברי הנ"ב מ"ת סימן קה ע"ש, ועין בס"ד סי' ו' ובדי-אפרים שם: [יח] להקמיר, עבדיש, נכתב בגדיל מוכנה דהיה אם יום לי בריח אב מטר, רק פשכע שחל ט"ב אסור לספר בדרפ', ועין מ"ש בא"ר, ועין בשאלת-הב"ח ח"א סימן עו, מי שנתקן מ"ז פמה ואילך וצ"ע אכל ב"ב אין להקמיר לו: [*] והוא הדין דאסור לקנותו, וכי בדיור עשית-שמים שאף הנגדים ושנים הם חביבים אצלו אסור, וגם מטעם בריית שחמנו לאו ע"ד, אכל אם נתנו לו בכתה שאכרד השוכח וטוטיס וכו' כ"ד:

באר היטב

לכבס אחר ט"ב [גליף מטה"מ, ע"ש]: (יח) להקמיר, אבל שחל יום ל' שלו ב"י"ה במנוז מטר לספר בין שאינו אלא מנגה ויהי תכפוח אכלות, ב"ח: (יט) הנהגו-פוכבים, והצנעה של להקל, והיה פקוקם שמי"ז של להם מלבשים אחרים ונכר שהם של איי שרי, ע"ס"ז בהגה"מ, מ"א: (כ) מ"ח, והכ"ח קמב דאסור מ"ז במנוז ואילך דהא אין מקריבין שחמנו כמי"ש ס"ח, וזהו מ"ש שם דשבת שרי לברך שהחמנו א"כ מטר ללבש חדשים בשבתות שבין המצרים, אכל מ"ח ואילך אסור ללבש אפלו בשבת, ועמ"א:

באר הגולה

בשם המוספות דבדיקה ותספנת שניתן שוין להקל: * פלים חדשים וכו' אסור ללבש, והוא הדין כלים ישנים המכבסין, גדלעיל בסעיף ב' ודע דכתנת אפלו חדשה מתר ללבש בשבת יחזון, וקמו לענן כבוס דמתר⁵⁶ ללבד

משנה ברורה

דמצד מנהגא יש להזהר בזה ביום ציורי עד חצות היום⁵⁴: (לח) שנהגו לאסור, הינו היכי שחל בשבת ונדחה, אכל חל ביום ראשון מטר (מ) אף לדעה זו: (לט) חוץ מיום חמישי יום ראשון מטר (מ) אף לדעה זו: (מ) מתחלת ראש-החדש, ולא קדם, שאין רב הצבור יכולין לעמוד בו: (מא) מ"ז בתמוז⁵⁶, עין לקמן בסעיף טו במשנה ברורה: ה (מב) לכבס בגדי העכו"ם, אף-על-גב דמדינת שרי, שגור אין אסור פבוס משום דאסור במלאכה, אלא כדי למעט בשמחה ולהראות האבלות, והא לא שיקך בכבוס בגדי נכרים⁵⁷, אפלו הכי אסור (מג) מקני מראית העין⁵⁸, שאין נכר שהם של עכו"ם: (מד) ובאין לו מה לאכל⁵⁹, ודאי קדי שרי על-כל-פנים: (מג) בשבוע זה, בזה אף לדין לא נהגין מראש-חדש, (מס) מדיאל בתב רמ"א הנהגין אף בזה מראש-החדש כמו שכתב בסעיף שאחר זה [ח"א]: ו (מד) פלים חדשים, ובמקום שדורך לכבש הנגדים במכבש, אס-פן הדין בכלל מנהגין ואסורין אפלו הם יעניס, שהגהוץ עושה אותן פחדשים⁶¹, ואסורין ללבש בשבוע ז'⁶², ומהאי טעמא נהגו אסור בבגדי-שבת ללבש⁶³ (טו) בשבת יחזון, דאף-על-פי שלבשין מכבד כמה שבתות, עדין מהוץ נכר והיו פחדשים: (מה) מראש-החדש ואילך, ומי"ז (מו) ששנה בגד מתקן כמו שהוא וברך ששהחמנו בשעת קניה קדם י"ז בתמוז ועל-פן אין אסור קדם ראש-החדש, דמי שקנה בגד שאינו מתקן ונתן לאשן להפוך הלא מכרף בשעת לבישה, ואסור ללבש מי"ז בתמוז משום ששהחמנו, ודעת המקלין דבשבתות שבין המצרים מתר לברך ששהחמנו⁵⁵, אס-פן מתר ללבש חדשים (מח) בשבתות שבין המצרים, אכל מראש-החדש ואילך אסור אפלו בשבת, (מט) ובגדים שאינם חשובים כל-כך שאין צריך לברך עליו ששהחמנו, כגון מנעלים חדשים ואנפילאות וכיוצא בזה, בנדאי מתר לקנותו וללבשו מי"ז בתמוז עד ראש-החדש, ועין ע"ד מה שכתבנו בסעיף ח בשם הגר"א: ז (מו) שאסור לתקן, ורצה לימר, שאסור לעשות בגדים חדשים⁶⁷, (נ) וכן אנפילאות שקורין נאק"ו אסור לארג⁶⁸, ולצרף נשואין, מי שאין לו אשה ובנים מתר⁶⁹ לעשות בגדים חדשים, דהא מדינא מתר לו אפלו לשא, ובכ"ל בסעיף-קטן יד, ואפלו בתשעה באב עצמו שרי לעשות על-ידי עכו"ם לצרף נשואין [אחרונים]: (מז) ומנעלים חדשים, והוא הדין דאסור (מז) ללבש⁶⁰: (מח) מראש-החדש, דבירושלמי איתא, והובא לקמן בסעיף ח, הנהיגי שלא למשתי צמרא מדעייל ראש-החדש אכ, (נ) וכל תקן בגדים תוי בכלל זה⁶¹, והשתיה תוי תחלת המלאכה: (מט) לקנותו, אפלו דעתו שלא ללבשן עד אחר תשעה באב⁶², ודימנא דאסורין לעיל לענן פבוס אפלו במכבסן להניח: (נ) אסור לעשותו לאחרים וכו', ואם אין לו מה יאכל (נג) שרי⁶³, כמו פאכל

שער הציצין

(מ) ולידין אין פקארי-מנה, כמו שכתב הרב הנהגין לאסור מראש-החדש⁶⁵ ופמ"ג: (מא) אליה רבה גשיטת הבית, והעמיקוהו הנהגת הסיים והתיר אדם, ועל ד' ישנאל כשאי אפשר על-ידי נכרי והוא צורך גדול, סב"ח מחיר, אכל המגן-אברהם ואלנה רבה אוקרים, וכן הוא בראב"ן [ח"א]: (מב) הרומת-הדשן: (מג) מגד אברהם, וכן משמע בתרומת-הדשן: (מד) שם, ועין שם ע"ד שכתב דאפשר דבגנעא נפי שרי, והעמיקו חסידאדם, והוא מטעם דאף דכל מקום שאסור פכני מראית-העין אף בחדרי חדרים אסור, וזה תוקא בדרך שניחשדהו לאסור דאדוקמא, עין לעיל בס"פן שא במשנה ברורה סעיף-קטן קסה: (מה) ובגדו-הסיים העמיק גם בזה מראש-החדש, ונראה להקל כיון דמראש-החדש אינו אלא מנהג: (מו) ואפלו לפי טה שכתב רמ"א דהנהגו להקמיר מראש חדש ואילך, הינו פחדשים או מנהגין ממש, אכל בבגדי-שבת שאין האסור רק משום שהחמנו נכר אין חמנהג שלא ללבש רק בשבת-חזון או אם יש מילה בתשעה באב⁶⁴, אכל אם חל ראש-החדש ביום ששי או בשבת, שפיר לובשין בשבת זה בבגדי-שבת ויד אסורים: (מז) מגן אברהם: (מח) מגן אברהם, ובאלה רבה בשם מ"ט מצד להקמיר משום שהיא שמחה גדולה, אכן חסידאדם העמיק בעדת המגן-אברהם, ובאמת איני יודע טעם האלה רבה, דבמקרא לא נזכר כי אם ומשכנס אב ממעטין בשמחה ולא קדם: (מט) אחרונים: (נ) דרך-הסיים: (נא) אחרונים: (נב) בית-יוסף: (נג) פתחי-השוקה בשם תשובת ר"י ברנא:

תרגום: 1 נכרים.

מילואים הלכות תשעה באב סימן תקנא המשך מעמוד קודם

[משנ"ב ס"ק מו]

שְׁאֵסוּר לְעִשׂוֹת פְּגָדִים תְּשִׁימִים⁶⁷ וכו', אָסוּר לְאַרְגֹּנִי⁶⁸. וְלִצְרָךְ נִשְׁוֹאֵין, מִי שֶׁאֵין לוֹ אֶשֶׁה פְּגָדִים מְפָרֵד⁶⁹.

57) אבל לתקן בגד ישן, כגון לתפור עליו טלאי, כתב הכף החיים (סיק קו) שמותר, וכן התירו החזו"א (טעמא דקרא הנהגות החזו"א אות כא) והגר"י קניבסקי (ארחות רבינו חייב עמ' קכט). אכן, אם יש לו בגד אחר ויכול ללבושו, דעת הגר"מ פיינשטיין (תורת המועדים סמ"ט אות א) שאסור אף לתקן.

ולקחת בגד ישן ולעשות ממנו בגד חדש, כתב בשו"ת אגרות משה (ארי"ח ח"ג סי' עט) שאם הסירו ממנו חתיכת בד ואחר כך תפרוהו מחדש לכגד אחר הרי זה נחשב כעשיית בגד חדש שאסורה. ואם רק הפכו את הצד הפנימי שהיה כלפי חוץ אין זה נחשב עשיית בגד חדש [אך אולי אסור לעשות כן מחמת איסור כיבוט]. הוסיף, שאם הוצרך לשם כך מעשה אומן שייך להחשיבו כבגד חדש. והחזו"א (טעמא דקרא שם, וארחות רבנו שם) הורה שבכל ימי בין המצרים אסור לשנות בגד ישן, להאריכו או לקצרו למידה חדשה.

58) ואף לסרוג, כתב בשו"ת אור לציון (ח"ג פכ"ו תשובה ב) שאסור בימים אלו, שהסריגה הרי היא כתפירה.

59) ולתפור בגד לצורך איחוסין שיתקיימו לאחר תשעה באב באופן שלא יהיה שהות להכינו לאחר תשעה באב, מובא בארחות רבנו (ח"ב עמ' קלא) שדעת החזו"א שמותר. ואף התיר לתפור בגד לצורך פגישה של שידוכין [לכל הפחות לפגישה שלפני גמר השידוך], שאף זה נחשב כצורך אירוסין.

[משנ"ב ס"ק מז]

וְהוּא הֵדִין דְּאָסוּר לְלַבֵּשׁ⁶⁰.

60) ומי שיש לו מנעלים חדשים מבר העשויים ללבישה כתשעה באב וביום כיפור, כתב הכף החיים (סיק צו) שכיון שהם זכר לאבלות אפשר שמותר ללבושם פעם ראשונה כתשעה באב, אך טוב הדבר ללבושם פעם ראשונה ביום כיפור, והמחמיר תבוא עליו ברכה. ומדברי הפוסקים המובאים להלן (סיק מט) משמע שמותר ללבושם פעם ראשונה כתשעה באב, כיון שאין בהם משום שמחה.

[משנ"ב ס"ק מח]

וְכָל תְּקוּן פְּגָדִים הֵיוּ בְּכָלֵל זֶה⁶¹.

61) ולהטיל ציצית בטלית חדשה, דעת הגר"י קרליץ (יד בבין המצרים עמ' עז הע' יז) שמותר. וכן כתב בשו"ת בצל החכמה (חיד סי' קנב). וביאר שאף שיש בכך שמחה, מ"מ אין זה חמור משאר דברים שיש בהם שמחה שכתב הרמ"א לעיל (סי' ב) שלצורך מצוה הכל מותר, ואף שכתב במשנ"ב לעיל (סי' יד) שהייתו לצורך נישואין כשלא קיים מצות פריה ורבייה [ואף כזה יש המחמירים, ראה פמ"ג (א"א סי' ח בשם הב"ח)], מ"מ בהטלת הציצית יש יותר סברה להקל מין שהיא עושה את החפץ עצמו שבו יקיים את המצוה ולענין קניית טלית קטן או גדול, ראה מה שכתבנו להלן (סי' מט)].

ולתקן [לעשות] כלים אחרים שאינם בגדים כגון לבנות ארזן וכדו', כתב בשו"ת אגרות משה (ארי"ח ח"ג סי' פב) שמותר, כיון שהאיסור של עשיית בגדים נאמר רק בבגדים ולא בכלים של עץ וכדו', שאין הם שייכים לאיסור השנית עמרא שמזה נלמד האיסור של תיקון בגדים, וכשם שהמג"א (סי' כג, הובא במשנ"ב להלן סי' נד) הכיב בשם הר"י משה שמותר אפילו לטוות חוטים כיון שאין זה נחשב תחילת עשיית הבגד, וכן התיר לעשות מיני אריגה בעץ. ואף לשיטת הגר"א [המובא בביה"ל ידוה ונהגו להקל] שהאיסור לתקן בגדים נלמד מכל שכן מאיסור כבוט, גם כן אפשר שלא לומדים מזה לשאר כלים.

ולענין קניית ריהוט חדש, ראה מה שכתבנו לעיל (סי' יא).

לענין הכנסת ריהוט חדש לבית, ראה מה שכתבנו לעיל (סי' מד).

[משנ"ב ס"ק מט]

אֶפְלוּ דַעְתוֹ שְׁלֵא לְלַבֵּשׁן עַד אַחַר תְּשִׁיעָה בְּאָב⁶².

62) והטעם לאיסור הקנייה, כתב היד אפרים (סי' ז) שהקנייה דומה לתיקון הבגדים [וכמשמעות דברי הרמ"א, שכתב דין זה של קנייה על דברי השו"ע של תיקון] שבין שיש שמחה בקנייה הרי זה כמו תחילת עשייה בבגדים, שאסורה מטעם השמחה שבדבר [ולפי דבריו אין לאסור קנייה אלא במה שאסור תיקון, ואם כן לדעת האגרות משה (המובאת לעיל סי' מט) שאין מהג איסור התיקון אלא בבגדים ולא בשאר כלים, יהיה מותר לקנות שאר כלים, מלבד דברים שנהשכים כמשה ומתן של שמחה, שאסור לקנותם כמובא בשו"ע לעיל (סי' ב). אמנם בסידור בית יעקב (שער השלכת אשנא א אות כ) כתב שאיסור קניית כלים חדשים הוא בין בכלי לבישה בין בשאר כלים, ולכן אסור לקנות כלי בית או שאר כלי תשמיש החיבה. וראה מה שכתבנו לעיל (סי' יא) בשם הגר"ש וואזנר].

ולקנות טלית קטן או גדול, כתב בשו"ת אגרות משה (ארי"ח ח"ג סי' פ) שאף שזו קנייה לצורך מצוה, מ"מ כיון שהטלית משמשת כבגד מסתבר שאסור נוקניית טלית גדול מצויצת אסורה אף מ"מ בתמחו, מחמת שחייב לברך על קנייתה 'שהחיינו', תפסק השו"ע להלן (סי' ז) שטוב להזהר מלומר 'שהחיינו' בבין המצרים. ולענין ברכת 'שהחיינו' על טלית קטן, ראה מה שכתבנו להלן (סי' צח)].

ומי ששכח קודם ר"ח אב לקנות נעלי בד וכדו' לצורך תשעה באב, כתב בשו"ת אגרות משה (שם) וכן דעת הגר"ש וואזנר (קובץ מבית לוי ח"ג עמ' כו) שמותר לקנות גם אחר ראש הודש אב ואף בשבוע שחל בו, כיון שקשה לו ללכת יחף או בגרביים בלבד. מאידך, דעת הגר"ח קניבסקי (קרא עלי מועד פ"ד הערות הגר"ח קניבסקי אות כג) שיש מחמירים בזה, רצ"ע. והכף החיים (סי' צ-צז) כתב שאפשר שמותר לחדשן אף בתשעה באב כיון שהן זכר לאבילות, אך הוסיף שמי שיש לו משהו אחר ללבוש בתשעה באב ומחמיר שלא לחדש נעלים כאלו בתשעה באב, וכן שלא לעשותן או לקנותן באלו הימים, תבא עליו ברכה.

[משנ"ב ס"ק נ]

וְאִם אֵין לוֹ מָה יֵאָכֵל שְׁנַיִם⁶³.

63) בהגדרת 'אין לו מה יאכל', ראה לעיל (סי' תקמב סי' ז-ח) ובמה שכתבנו שם.

הלכות תשעה באב סימן תקנא

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק נח]

שלא לעשות חופי שתי מצוקי⁶⁴ וכו', וקוצת החופין לתפור בקנה בקדים בקדים⁶⁵ וכו', קלאו בקלל בקד הוא⁶⁶.

64) ואף סריגה תעשיית גובלין [תמונה הנעשית על ידי השחלת חוטים צבועים על בד או רשת פלסטית], דעת הגר"ש והאזנר (קובץ מבית לוי בין המצרים עמ' יב) והשו"ת בצל החכמה (חיד סי' נד אות ב) שנבללים במנהג זה. אך מ"מ דעת הגרש"ז אויערבך (הליכות שלמה בין המצרים פי"ד סכ"ג) שבמקום צורך חשוב יש להקל לערות במחנות קיץ וקייטנות לעשות עבודות רקמה וכו', וכן הורה הגר"ש והאזנר (קובץ מבית לוי שם). אך הוסיף שלא יגמרו את עבודותיהן, ובשו"ת בצל החכמה (שם אות ד-ו) מפקפק בדיתר זה, ומסקנתו שעד שבוע שחל בו אפשר להורות היתר לתקן בגדים וכדו' כשיש חשש שאם לא יתעסקו בזה יבואו מחמת הבטלה לידי דברים האסורים. ובשבוע שחל בו אין להורות היתר כללי, אך יש לרדן בדבר כפי ראות עיני המורה בכל מקרה לגופו. וראה מה שכתבנו לעיל (ס"ק יב) לענין עשיית גובלין חשוב העשוי לקישוט הבית.

65) והטעם שנוטות חוטי התפירה שונה מעשיית חוטי השתי, ביאר בשו"ת בצל החכמה (שם אות ב) שאיסור עשיית חוטי השתי הוא מנחמת עשייה זו נחשבת כתחילת עשיית הבגד, ולכן דוקא חוטי השתי שלכשיארגו בבגד הם יהיו את עצם הבגד, נחשבת עשייתם כתחילת אריגת הבגד, מה שאין כן חוטי התפירה, שאף לכשיתפור איתם את הבגד הם לא יהיו את עצם הבגד אלא רק יחברו את הלקי הבד שמהם עשוי הבגד, ולכן אין טויותם נחשבת כתחילת עשיית הבגד.

66) ומטעם זה אף כנות הרצות ללמוד תפירה, כתב בשו"ת בצל החכמה (שם אות ז) שיכולות לתפור סתם התיכות בד זו לזו באופן שעדיין אינן ראויות לשמש כבגד ועל דעת שלא להשלימן לבגד, שממה שאין איסור לעשות את הקרונין יש ללמוד שלא אסור את מלאכת התפירה כשלעצמה אלא רק כשעושה בגד. וראה מה שכתבנו לעיל (ס"ק מח) בשם השו"ת אגרות משה.

[משנ"ב ס"ק נה]

עץ לעיל סימן תכו קצ"ף ב ובקשנה ברוךה שקכ"ז.

67) וכתב שם (ס"ק ח) שהטעם שאין לקדש את הלבנה עד לאחר תשעה באב, כיון ששו"ת באבילות [יש לקדש את הלבנה כשהוא מבושם ובגדיו נאים, כמובא בשו"ע שם].

והרמ"א (שם) הוסיף שלא לקדש הלבנה גם במוצאי תשעה באב ושאר תעניות, אולם במשנ"ב שם (ס"ק יא) הביא שדעת האחרונים שאפשר לקדש במוצאי תשעה באב וכל שכן בשאר תעניות, אלא שצריך קודם לטעום משהו, ובמוצאי תשעה באב יש להיזהר שלא לקדש בלי מנעלים. ובשעה"צ (שם ס"ק ט) הביא שאם הציבור מקדשים את הלבנה, ואם ימתין עד שיטעם יצטרך לקדש לבד, יכול לקדש עם הציבור משום יברוך עם הדרת מלך. והבאר היטב (ס"ק כה) הביא בשם האר"י ז"ל שארובה יש לקדש במוצאי תשעה באב כי בו נולד בן דוד, ודעת הגר"א (מעשה רב אות קנט) שחייבם אחר שלושה ימים מהמולד יש לקדש הלבנה ולא לחכות עד לאחר תשעה באב משום שאין מחמיצים את המצוה, וכן נהג החו"א (אחרות רבנו ח"א עמ' קנז) והגרש"ז

אויערבך (הליכות שלמה תפלה פט"ו אחרות הלכה ה"ג 22), והערוך השלחן (סכ"ב) מביא שבמדינתו [ליטא] לא נהגו להצותין עד לאחר תשעה באב, מפני שזוהי מצוה שענינים מכסים את הלבנה וחששו שמא לאחר מכן תהיה מכוסה, ולנוהגים כדעת הגר"א לקדש קודם תשעה באב האם מותרים לשיר ולקדו יטובים מאורות' בסיום הקידוש לבנה, ראה מה שכתבנו לעיל (ס"ק טז).

[משנ"ב ס"ק טז]

שלא לאכלל בקר⁶⁸ וכו', ומקד ששהתפללו הקהל ערבית במוצאי-שבוע⁶⁹.

68) ומי שבירך על חתיבת בשר, ועד שלא אבל זכר שבימים אלו נהגים שלא לאכול בשר, כתב השדי חמד (אסיפת דינים מערכת בין המצרים סי' א אות ד) שיאכל כל שהוא מן הבשר שלא תהיה ברכתו לבטלה, ואינו נקרא עובר על המנהג, שבכל שהוא אין לא משום שמחה וגם אינו ממעט באבלות, וכן כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ט סי' קלא) במי ששכח וכו' ב'ורא פרי הגפן' על דיון, שיטעם כל שהוא, וביאר שכיון שאין שתיית היין אסורה בעצם שהרי התורה לצורך מצוה, ואינה אלא הרחקה ומנהג גמור מפני אבלות ירושלים, חזק לא שייך כששותה כדו' שלא תהיה ברכתו לבטלה.

69) וגם בסעודת מלוה מלכה, כתב בשו"ת אגרות משה (א"ח חיד סי' כא אות ד) שאין לאכול בשר, והוסיף, שאף מי שנהג לאכול בשר בכל מוצאי השבתות, אינו צריך לעשות התרת נדרים כיון שכל מנהגו היה במוצאי שבתות שמוותר לאכול בשר ולא לזמן שאסור, וכן דעת החו"א (קרא עליו מועד פ"ה ה"ג ב), מאידך, דעת הגר"ח מוולאז'ין (קרא עליו מועד שם) שסעודת מלוה מלכה דינה בסעודת מצוה ומותר בה בבשר ויין, והכה החיים (ס"ק קמוד) כתב שיכול לאכול בסעודת מלוה מלכה בשר שנשאר לו משבת, כיון שנעשה לכבוד שבת ואוכלו בסעודה רביעית ששייכת לשבת, ויש בזה גם משום יבל תשחית.

[משנ"ב ס"ק נז]

[ראשית'דש בקלל⁷⁰, וכן הפנהג בקדינותינו⁷¹].

70) ואף שברוך כלל ראש חודש הוא יום שמחה, ביאר הכף החיים (ס"ק קכה) בשם סדה"י שראש חודש אב שונה כיון שהוא ראש חודש הפורענות, וגם שבו נסתלק אהרן הכהן.

71) ואת אותם המולזלים במנהג זה באומרם שאינו אסור מעיקר הדין, הוכיח הערוך השלחן (סכ"ג) שלבד שהם עוברים איסור דאורייתא של נדר, שכיון שאבותינו קיבלו עליהם מנהג זה הרי זה נדר של כלל ישראל, גם יש להם ליבוש ולהיבלם, שהלא הרבה מהאומות אין אוכלים הרבה שבעות לא בשר ולא חלב ולא ביצים, ואנחנו עם בני ישראל שעלינו נאמר 'קדושים תהיהו' אין לא נעצור בעצמנו שמונה ימים בשנה לזכרון בית קדשינו ותפארתינו, ועל כיוצא בזה אמר הנביא (יהוהקאל לו לב) 'בועז והכלמו מדרכיכם בית ישראל', ועונשם גדול מאד. והוסיף (סי' תקנר סכ"ב), שמה שכתב השו"ע שם (סכ"ה) שהאוכל בשר או שותה יין בסעודה המפסקת עליו הכתוב אומר 'ותהי עונותם על עצמותם', היינו לפי דין הגמ' שנהגו איסור בבשר ויין רק בסעודה המפסקת, אבל למנהגינו שנמנעים כבר מראש חודש, גם על מי שאוכל בשר או שותה יין מראש חודש, נאמר כתוב זה.

